TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ HÀ NỘI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - hạnh phúc**

Bản án số: 18/2025/HNGĐ-PT
Ngày: 21-2-2025
V/v: *thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn*

NHÂN DANHNƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

***- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có*:**

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà ***Phương Thảo***

Các Thẩm phán: Bà ***Nguyễn Thị Kiều Trang***

Bà ***Lê Thị Mỹ Lanh***

- *Thư ký phiên tòa*: Ông ***Ngô Minh Quang*** – Thư ký viên Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội

- *Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội:* Bà ***Nguyễn Thu Dung***- Kiểm sát viên tham gia phiên toà.

Ngày 21 tháng 02 năm 2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số: 01/2025/TLPT-HNGĐ ngày 03 tháng 01 năm 2025 về việc: "Thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn".

Do bản án dân sự sơ thẩm 781/2024/HNGĐ-ST ngày 12 tháng 11 năm 2024 của Tòa án nhân dân quận Hà Đông, thành phố Hà Nội bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 01/2025/QĐST-HNGĐ ngày 03 tháng 01 năm 2025 giữa các đương sự:

1. <u>Nguyên đơn</u>: Bà **Lê Thị Trà M,** sinh năm 1991; Căn cước công dân số 001191****** do Cục cảnh sát quản lý hành chính vê trật tự xã hội cấp ngày 25/9/2012; Địa chỉ: H ngõ G T, phường Q, quận T, thành phố Hà Nội; Số điện thoại liên hệ: 0906666084. Có mặt tại phiên tòa.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp: Luật sư Chu Đ- Văn phòng L, Đoàn luật sư thành phố H. Số điện thoại: 09066*****. Có mặt tại phiên tòa.

2. ***<u>Bị đơn</u>***: Ông **Đinh Quang V,** sinh năm 1982; Căn cước công dân số 001082****** do Cục cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 07/4/2014; Nơi thường trú: Số nhà A ngõ B ngách B, đường T, quận N, thành

phố Hà Nội; Nơi ở hiện nay: Số A, khu ngoại giao đoàn, phường X, quận B, thành phố Hà Nội; Số điện thoại liên hệ: 0919******. Có mặt tại phiên tòa.

Người kháng cáo: Ông **Đinh Quang V,** sinh năm 1982; Căn cước công dân số 001082****** do Cục cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 07/4/2014; Địa chỉ: T đất số 33, khu tập thể H, C, tổ dân phố A, phường M, quận H, thành phố Hà Nội; Số điện thoại liên hệ: 09191*****.

NỘI DUNG VỤ ÁN

1. Theo án sơ thẩm, nội dung vụ án như sau:

Theo đơn khởi kiện và các bản tự khai, chị Lê Thị Trà M trình bày:

Tại Bản án sơ thẩm số 223/2020/QĐST-HNGĐ ngày 23/9/2020 của Tòa án nhân dân quận Tây Hồ đã quyết định: chấp nhận đơn ly hôn của anh Đinh Quang V với tôi Lê Thị Trà M. Về con chung: giao con trai Đinh Khánh T sinh ngày 25 tháng 4 năm 2014 cho anh Đinh Quang V nuôi dưỡng. Chị Lê Thị Trà M được quyền thăm nom, chăm sóc con chung không ai được cản trở.

Tuy nhiên, kể từ khi bản án có hiệu lực đến nay, anh Đinh Quang V đã không chấp hành bản án, quyết định của Toà. Cụ thể: Kể từ khi ly hôn đến nay, mặc dù chị thường xuyên yêu cầu nhưng chị không được thăm nom, chăm sóc, đưa đón con. Hơn nữa, hiện nay anh Đinh Quang V đã kết hôn với người phụ nữ khác và có con riêng. Chị nhận thấy con trai chị không được chăm sóc chu đáo và có dấu hiệu của trầm cảm, tổn thương tâm lí. Kể từ khi ly hôn thì chị chỉ được thăm con từ 30p đến 1 tiếng tại nhà ông bà nội và luôn có sự giám sát của người khác khi chị đến thăm con. Chị không được đón con, cũng không được chăm sóc khi con đau ốm, con chuyển trường chị cũng không được biết.

Chị là mẹ đẻ, là người trực tiếp nuôi dạy chăm sóc con từ nhỏ nên chị hiểu rất rõ tính cách và các thói quen của con. Hiện con chị còn rất nhỏ, lứa tuổi đặc biệt cần có sự quan tâm chăm sóc trực tiếp từ người mẹ. Tình cảm mẹ con vô cùng thiêng liêng và không thể bị chia cắt.

Chị đang có công việc ở trường quốc tế với mức thu nhập ổn định và chị có nơi ở ổn định, do đặc trưng công việc chị làm online ở nhà là chính nên có nhiều thời gian chăm sóc con. Chị hoàn toàn có đủ khả năng và điều kiện nuôi dưỡng cũng như dành thời gian chăm sóc con một cách tốt nhất.

Anh Đinh Quang V hiện tại đã lập gia đình riêng, có vợ mới và con riêng, nên thời gian dành cho con là cháu Đinh Khánh T rất ít. Đồng thời cháu ở chung với bố và dì ghẻ sẽ có nguy cơ mâu thuẫn giữa dì ghẻ, con chồng dẫn đến tổn thương tâm lí của con, vì vậy chị nhận thấy cần phải ngăn chặn kịp thời trước khi có sự việc đáng tiếc xảy ra.

Anh V và gia đình anh V cố tình chia rẽ tình mẹ con, không cho chị đón con và gần con trong suốt quá trình vợ chồng mâu thuẫn cũng như khi giải quyết vụ án. Từ khi vụ án được đưa ra xét xử đến nay, chị vẫn bị ngăn cản và vẫn không được đón con. Gia đình anh V đang xâm phạm quyền hợp pháp chăm sóc, nuôi dưỡng, thăm con của người mẹ với con.

Anh V giáo dục con chị có thái độ coi thường và xa lánh mẹ nhằm chiếm giữ riêng con cho mình và chị rơi vào trạng thái đang bị mất con. Chị đã từng tìm đến trường tiểu học L1 - nơi con chị từng theo học thì cô giáo và các bạn nói con đã chuyển trường từ rất lâu rồi, trong khi đó anh V không hề thông báo cho chị biết và ngăn cản chị gặp con. Cùng thời điểm đó chị đến nhà anh V ở tại thửa đất số 33, khu tập thể Học Viện Q, C, tổ dân phố số A, phường M, quận H, thành phố Hà Nội để tìm gặp con nhưng con hiện tại vắng mặt và không ở nhà nhiều ngày. Hiện tại chị không thể liên lạc được với con, cũng không biết con chị hiện đang học ở đâu và sinh sống ở chỗ nào.

Ngày 17/2/2024, chị có gặp con ở sân vui chơi, tại thời điểm đó, con đang vui chơi với các bạn nhưng nhìn thấy mẹ con sợ sệt, co rúm người lại và lảng tránh. Với hành động và cách ứng xử của con khi gặp trực tiếp mẹ mà con chị sợ sệt như vậy, chị nhận thấy con chị đang phát triển lệch lạc, và tổn thương đến tâm lí sâu sắc.

Bởi lý do trên chị đề nghị Tòa án nhân dân quận Hà Đông xem xét thay đổi "*Quyền nuôi con*" của bản án sơ thẩm số: 223/2020/QĐST-HNGĐ ngày 23/9/2020 của Tòa án nhân dân quận Tây Hồ, thành phố Hà Nội để giao con chung Đinh Khánh T cho chị là Lê thị Trà M trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cháu.

**** Bị đơn anh Đinh Quang V có ý kiến***:

Đối với đơn khởi kiện của nguyên đơn, anh hoàn toàn không đồng ý vì những gì chị M nói là không chính xác. Anh chăm sóc con đến giờ là được 4 năm, tất cả những gì con mong muốn, anh đều để cho con được thoải mái. Anh

luôn luôn dạy con yêu thương ông bà, bố mẹ và được về thăm gia đình ngoại nếu con muốn.

Chị M trình bày không được đón con là không đúng. Tất cả những lần chị M muốn đón con, anh đều hỏi ý kiến con nhưng con đều không đồng ý. Những lần chị M muốn thăm con thời gian bao lâu thì anh không có ý kiến. Những lần chị M đến thăm con thì có lúc anh ở nhà, có lúc anh tránh mặt để hai mẹ con thoải mái. Việc chị M đến thăm có ảnh hưởng đến thời gian học tập của cháu nhưng anh đã bố trí lịch học để không trùng giờ học của con hoặc đổi giờ học vì con học gia sư.

Hàng ngày anh là người trực tiếp chăm sóc con. Anh đang mở công ty riêng. Trụ sở tại E N, L, Hà Nội. Công ty làm về Nha khoa, anh là giám đốc. Thu nhập của anh tối thiểu là 300.000.000đ/tháng.

Anh thừa nhận đã kết hôn với người khác, đã có con chung, con chung của anh và chị M ở cùng với vợ con hiện tại của anh. Trước đây anh ở Thửa đất số 33, khu tập thể Học viện Q, C, tổ dân phố A, phường M, quận H, thành phố Hà Nội – đây là nhà bố mẹ đẻ của anh. Hiện nay, anh và gia đình nhỏ của anh đã chuyển sang địa chỉ khác, tuy nhiên vì một vài lý do khách quan, anh không muốn cung cấp cho tòa.

Những lần chị M muốn thăm con thì anh sẽ đưa con sang nhà ông bà để hai mẹ con gặp nhau. Khi anh chuyển trường học cho con, thì con có nguyện vọng là không nói cho mẹ biết con học trường nào vì nhiều lần chị M đến trường gặp con và nói nhiều chuyện với con nên con không muốn. Cháu Đinh Khánh T học trường nào, anh sẽ cung cấp cho tòa sau.

2. **Tại bản án hôn nhân gia đình số** 781/2024/HNGĐ-ST ngày 12 tháng 11 năm 2024 của Tòa án nhân dân quận Hà Đông, thành phố Hà Nội **đã xử**:

1. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của chị Lê Thị Trà M đối với anh Đinh Quang V về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn.

Giao cháu Đinh Khánh T – sinh ngày 25.04.2014 cho chị Lê Thị Trà M trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục kể từ ngày xét xử cho đến khi cháu T được 18 tuổi hoặc có sự thay đổi khác về quyền nuôi con.

Về cấp dưỡng nuôi con: Ghi nhận sự tự nguyện của chị M không yêu cầu anh V cấp dưỡng nuôi con.

Anh Đinh Quang V có quyền, nghĩa vụ thăm nom chăm sóc, giáo dục con chung không ai được cản trở.

Ngoài ra bản án còn tuyên về quyền kháng cáo của các đương sự.

Không đồng ý với bản án sơ thẩm, ngày 22/11/2024 ông Đinh Quang V cáo toàn bộ bản án sơ thẩm.

Tại cấp phúc thẩm, ông Đinh Quang V giữ nguyên yêu cầu kháng cáo, xuất trình cho Tòa án văn bản trình bày ý kiến của cháu Đinh Khánh T.

Tại phiên tòa:

Ông Đinh Quang V vẫn giữ nguyên yêu cầu kháng cáo, xuất trình cho Tòa án vi bằng thể hiện các tin nhắn giữa bà Lê Thị Trà M, ông Đinh Quang V và cháu Đinh Khánh T.

Bà Lê Thị Trà M đồng ý với bản án sơ thẩm, không kháng cáo. Đề nghị Hội đồng xét xử giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho bà Lê Thị Trà M sau khi phân tích toàn bộ nội dung vụ án, nội dung kháng cáo, đề nghị Hội đồng xét xử bác yêu cầu kháng cáo, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội phân tích nội dung vụ án và phát biểu quan điểm:

Về tố tụng: Thẩm phán, Hội đồng xét xử và Thư ký Tòa án đã tuân thủ đảm bảo đúng trình tự, thủ tục từ khi thụ lý đến tại phiên tòa; người tham gia tố tụng đã được thực hiện đầy đủ và chấp hành đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung vụ án: Đề nghị Hội đồng xét xử áp dụng khoản 1 Điều 308 Bộ luật tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về án phí và lệ phí Toà án của Uỷ ban thường vụ Quốc hội, xử: Chấp nhận kháng cáo của ông Đinh Quang V, sửa bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 781/2024/HNGĐ-ST ngày 12/11/2024 của Tòa án nhân dân quận Hà Đông, không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Lê Thị Trà M.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Căn cứ vào tài liệu, chứng cứ đã được xem xét tại phiên tòa, kết quả tranh tụng tại phiên tòa, phân tích, đánh giá nhận định về kháng cáo, kháng

nghị, các tình tiết của vụ án, việc giải quyết, xét xử của Tòa án cấp sơ thẩm, những căn cứ pháp luật, Hội đồng xét xử xét thấy;

[1] Về tố tụng:

Ngày 12/11/2024, Tòa án nhân dân quận Hà Đông tuyên bản án, ngày 22/11/2024 ông Đinh Quang V có đơn kháng cáo. Kháng cáo là phù hợp với quy định về người kháng cáo, nội dung kháng cáo và thời hạn kháng cáo, kháng nghị theo quy định tại Điều 271, 272 và 273 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung:

Ông Đinh Quang V kháng cáo bản án sơ thẩm, không đồng ý giao cháu Đinh Khánh T cho bà Lê Thị Trà M trực tiếp nuôi dưỡng. Lý do không đồng ý là do anh thuộc trường hợp đủ điều kiện trực tiếp nuôi dưỡng con chung và cháu Đinh Khánh T có nguyện vọng được ở với bố. Lý do bà Lê Thị Trà M đưa ra để xin thay đổi người trực tiếp nuôi dưỡng con chung là không có cơ sở theo quy định của pháp luật.

Hội đồng xét xử xét thấy:

Bà Lê Thị Trà M khởi kiện xin thay đổi người trực tiếp nuôi dưỡng con chung sau ly hôn đối với ông Đinh Quang V với lý do: Ông Đinh Quang V cản trở quyền thăm nom, chăm sóc, nuôi dưỡng con chung của bà, cụ thể:

+ Kể từ khi có bản án ly hôn của Tòa án nhân dân quận Tây Hồ, bà không được đón con đi chơi, về nhà, thăm ông bà ngoại, nấu cơm cho con ăn hoặc ôm ấp con. Bà chỉ được thăm và chơi, nói chuyện với con tại nhà của ông bà nội cháu Đinh Khánh T.

+ Mỗi khi bà có nguyện vọng được đưa cháu đi chơi thì cháu đều đưa ra lý do để từ chối; hoặc nếu muốn có cử chỉ ôm ấp thân mật thì cháu né tránh.

+ Cháu có thái độ không hòa đồng với mẹ mỗi khi mẹ con gần gũi tiếp xúc.

+ Khi nói về chuyện có muốn về ở với mẹ hay không cháu đều lảng tránh.

+ Có lần đến thăm con thì bị từ chối với lý do cháu không muốn gặp mẹ hoặc nhà đóng cửa, không vào được.

+ Đến trường hỏi thăm tình hình học tập của con thì cô giáo không nhiệt tình cung cấp thông tin.

+ Hiện nay bà làm việc trong lĩnh vực giáo dục nên có điều kiện chăm sóc con tốt hơn. Ông Đinh Quang V đã có gia đình riêng và có con riêng nên không có nhiều thời gian chăm sóc con chung.

Hội đồng xét xử xét thấy:

Quy định về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn theo Điều 84 Luật Hôn nhân và gia đình 2014 như sau:

- Trong trường hợp có yêu cầu của cha, mẹ hoặc cá nhân, tổ chức được quy định tại khoản 5 Điều 84 Luật Hôn nhân và gia đình 2014, Tòa án có thể quyết định việc thay đổi người trực tiếp nuôi con.

- Việc thay đổi người trực tiếp nuôi con được giải quyết khi có một trong các căn cứ sau đây:

+ Cha, mẹ có thỏa thuận về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con phù hợp với lợi ích của con;

+ Người trực tiếp nuôi con không còn đủ điều kiện trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con.

- Việc thay đổi người trực tiếp nuôi con phải xem xét nguyện vọng của con từ đủ 07 tuổi trở lên.

Xét về điều kiện thay đổi người trực tiếp nuôi con: Bà Lê Thị Trà M và ông Đinh Quang V không có thỏa thuận về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn. Bà Lê Thị Trà M và Tòa án cấp sơ thẩm không đưa ra được căn cứ chứng minh ông Đinh Quang V không còn đủ điều kiện trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con. Các lý do bà Lê Thị Trà M đưa ra đều thể hiện góc nhìn cảm quan từ phía bà. Thực tế, hai bên chưa thống nhất được phương pháp cùng thăm nom, chăm sóc con sau ly hôn, không phải là căn cứ

để giải quyết yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn. Tài liệu có trong hồ sơ thể hiện, ông Đinh Quang V có nghề nghiệp và thu nhập ổn định, có chỗ ở độc lập, có cuộc sống gia đình tốt, không thuộc trường hợp cấm nuôi con. Do đó, cần xác định ông Đinh Quang V đủ điều kiện tiếp tục trực tiếp nuôi dưỡng con chung.

Xét về nguyện vọng của con: Cháu Đinh Khánh T sinh ngày 25/4/2014, đến nay trên 10 tuổi. Cháu Đinh Khánh T có văn bản trình bày nguyện vọng được ở với bố.

Do đó, để đảm bảo quyền, lợi ích hợp pháp của con chung khi bố mẹ ly hôn, ổn định cuộc sống, học tập của cháu, cần sửa án sơ thẩm, chấp nhận yêu cầu kháng cáo của ông Đinh Quang V, sửa án sơ thẩm, bác yêu cầu xin thay đổi người trực tiếp nuôi con của bà Lê Thị Trà M.

Tuy nhiên, về phía ông Đinh Quang V và bà Lê Thị Trà M cũng cần có trách nhiệm gặp gỡ để thống nhất phương pháp để bà Lê Thị Trà M được thực hiện quyền, nghĩa vụ của người không trực tiếp nuôi con sau ly hôn theo quy định tại Điều 82 Luật hôn nhân và gia đình.

Các vấn đề khác không có kháng cáo, kháng nghị nên Hội đồng xét xử không xem xét.

[3] Về án phí:

Do yêu cầu kháng cáo của ông Đinh Quang V được chấp nhận một phần nên không phải chịu án phí phúc thẩm.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 308 của Bộ luật tố tụng dân sự, xử:

1. Chấp nhận kháng cáo của ông Đinh Quang V.

2. Sửa bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 781/2024/HNGĐ-ST ngày 12 tháng 11 năm 2024 của Tòa án nhân dân quận Hà Đông và xử:

- Không Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Lê Thị Trà M đối với ông Đinh Quang V về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn.

Giao cháu Đinh Khánh T – sinh ngày 25.04.2014 cho ông Đinh Quang V trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục.

Quyền nghĩa vụ của người không trực tiếp nuôi con được thực hiện theo quy định tại Điều 82 Luật hôn nhân và gia đình.

3. Về án phí:

Án phí dân sự sơ thẩm: Bà Lê Thị Trà M phải chịu 300.000 đồng án phí dân sự sơ thẩm.

Án phí dân sự phúc thẩm: Ông Đinh Quang V không phải chịu án phí ly hôn phúc thẩm. Hoàn trả Ông Đinh Quang V 300.000 đồng tạm ứng án phí đã nộp theo biên lai số 0044494 ngày 22/11/2024 tại Chi cục thi hành án dân sự quận Hà Đông, thành phố Hà Nội.

4. Án xử công khai, phúc thẩm, có hiệu lực pháp luật ngay sau khi tuyên án.

Nơi nhận:
-VKSND thành phố Hà Nội;
-Các đương sự;
-Cơ quan thi hành án
- Lưu hồ sơ vụ án.

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Phương Thảo